

List biskupa elbląskiego do diecezjan o synodzie
[na niedzielę 18 września 2016 r.]

Już prawie 25 lat temu [25 marca 1992] papież Jan Paweł II utworzył naszą diecezję elbląską. Diecezja jest strukturą terytorialną Kościoła katolickiego. W granicach naszej diecezji znalazły się parafie należące wcześniej do diecezji warmińskiej oraz do gdańskiej.

Diecezja elbląska posiada bogatą przeszłość. Pierwszym znanym misjonarzem tych ziem jest św. Wojciech, który poniósł śmierć prawdopodobnie niedaleko Dzierzgonia w Świętym Gaju [997]. Później chrześcijaństwo w Prusach zaszczepiały zakony, przede wszystkim przychodzące z Polski, choć również z terenu Niemiec. Byli to cystersi, dominikanie, franciszkanie oraz krzyżacy. Ważnym misjonarzem był wówczas biskup Chrystian [zm. 1245] z zakonu cystersów z Wielkopolski, który osiadł w Zantyrze w pobliżu Sztumu.

W 1243 r. powstała diecezja pomezkańska z centrum w Kwidzynie. Znikła jednak w XVI wieku w czasie reformacji. Katolikami w państwie krzyżackim, które przekształciło się w świeckie księstwo, opiekowali się biskupi sąsiednich diecezji: chełmińskiej i warmińskiej.

Istotna zmiana nastąpiła w 1945 r., gdy miała miejsce wielka wymiana ludności. Wówczas dotychczasowi mieszkańcy Prus, w większości musieli opuścić swoje gospodarstwa i domostwa. Miejsce Niemców i Autochtonów zajęli Polacy, przede wszystkim z Wołynia, Lwowa i Wileńszczyzny, a także z Polski centralnej. Przesiedlono tutaj również dużą grupę Ukraińców. W świątyniach poewangelickich zaczęto sprawować kult katolicki.

Drodzy diecezjanie!

Zwracam się do was, ponieważ rozpoczął się I synod diecezji elbląskiej. Zachęcam do aktywnego w nim udziału. Synod będzie czasem refleksji nad tą częścią Kościoła, którą nazywamy diecezją elbląską. Synod będzie też okazją do poznawania nauki współczesnego Kościoła o Bogu, człowieku, społeczeństwie, a także o samym Kościele. Myśl chrześcijańska dojrzewa i rozwija się nieustannie, wobec nowych problemów, zdarzeń historycznych, rozwoju wiedzy i różnych zagrożeń. Potrzebujemy pełniejszego przyswojenia myśli ostatnich papieży: Jana Pawła II, Benedykta XVI oraz Ojca Świętego Franciszka. Będziemy też nawiązywać do ustaleń drugiego ogólnopolskiego synodu [zakończonego w 1999 r.] oraz synodów diecezji sąsiednich.

Synod będzie czasem powrotu do naszych historycznych, chrześcijańskich korzeni, aby lepiej rozpoznać i uchwycić naszą tożsamość. Będzie okazją do opisania naszej

sytuacji duchowej, dzisiaj, współcześnie. Grozi nam przecież zanik religijności, aż po niewiarę w Boga. Mam nadzieję, że synod nie poprzestanie tylko na rachunku sumienia i na głosach uzasadnionej krytyki. Spodziewam się bowiem duchowej mobilizacji, zawiązywania się nowych wspólnot i odkrywania ścieżek dla realizacji naszego chrześcijańskiego powołania.

Dziedziczymy doświadczenie skutków kościelnego podziału sprzed pięciuset lat. W 2017 r. minie pięćsetna rocznica początku reformacji. Modlimy się w wielu świątyniach, które przez kilka wieków służyły chrześcijanom, związanym z reformacją. To także zobowiązuje nas do nawiązywania ekumenicznych przyjaznych relacji z uczniami Chrystusa, należącymi do Kościoła ewangelickiego i innych wyznań.

Jestem przekonany, że nasza część Kościoła, zwana diecezją elbląską, wypracuje na synodzie potrzebne uregulowania prawne. Duch Święty sprawi, że dzięki synodalnemu studium i dialogom, podejmiemy jeszcze dojrzałej nasze codzienne zobowiązania wobec bliskich, społeczeństwa, Ojczyzny oraz świata. Nieznany nam z imienia autor listu do Diogneta [II w. po Chr.] użył kiedyś ciekawego porównania, wskazując na rolę i zadania chrześcijan. Pisał tak: „Czym dusza w ciele, tym są chrześcijanie w świecie”. Był przekonany, że chrześcijanin ma uduchawiać odniesienia międzyludzkie. Nie mogą rządzić nimi przede wszystkim ekonomia i prawo. Należy przeto ocieplać i humanizować bezduszne nieraz relacje urzędowe. Chrześcijanin ma czynić środowisko ludzkie: pracownicze, lokalne, a także międzynarodowe bardziej braterskim.

Synod diecezjalny jest jedną ze znanych w Kościele od wieków dróg odnowy. Także nasz synod daje okazję podążania drogami chrześcijańskiej dojrzałości. Dlatego proszę o zainteresowanie synodem, również poprzez szukanie o nim informacji na stronie internetowej diecezji.

Drodzy diecezjanie!

Przez ziemie diecezji elbląskiej przeszli w minionych stuleciach święci: św. Wojciech, św. Jacek, bł. Dorota z Mątów, bł. Władysław Demski – męczennik z czasów II wojny światowej. Naszą diecezję odwiedził również w 1999 r. jako papież Jan Paweł II, dziś święty Kościoła.

Matce Jezusa Chrystusa i wstawiennictwu świętych powierzam z pełną ufnością dzieło rozpoczynającego się synodu, a dla Was wszystkich proszę o Boże błogosławieństwo w imię Ojca, i Syna, i Ducha Świętego.

+Jacek Jezierski – biskup elbląski

Elbląg, 14 września 2016, w święto Podwyższenia Krzyża Świętego